



ירחון המגן ואיש הצבא העברי



אייר תשי"ג

כרך ב'

/

ז' (ע"ה)

פקודת יום

ליום הזכרון לחללי מלחמת השחרור

ס ס ס

רב'אלוף מרדכי מקלף

ראש המטה הכללי

חיילי צבא הגנה לישראל.

ביום זכרון זה נעלה את זכר חברינו חיילי צה"ל
אשר נפלו למען תקומת מדינתנו ובטחון גבולותיה.
נתיחד עם הוריהם ומשפחותיהם.

במותם ציוו לנו אהבת מולדת, הקרבה ומסירות
ללא גבול. באז בן עתה נשקוד לחישוב כוחו
של צה"ל ובטחון המדינה.

מרדכי מקלף רב'אלוף

ראש המטה הכללי

אייר תשי"ג

אפריל 1953

תוכן הענינים

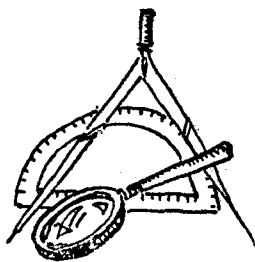
- 1 פקודת יום ליום הזכרון לחללי מלחמת השחרור
- 4 ממורשת ההגנה העברית: (תעודה) מול עמ'
- 5 אופיה של המלחמה החדשה וצרכי תכנון המדינה סג"אלוף י. בן-דוד
- 14 לתכמיסי המלחמה של הכנענים והחתים שמואל ייבין
- 21 צבא מבקש דרך (מבעיות הכוחות-המוזנים הנורבגיים) סג"אלוף י. בר
- 28 מדברי מפקדים: מרשל מוריס דה-סכס
- 30 לחימת רגלים נגד שריון "דוד"
- 37 חכמת השיעור סג"אלוף י. אליאב
- 47 מחשבות על איוון "אלף"
- 48 מכתבים טקטיים: השליטה במרחב "לוחם"
- 49 הדגש על הימדות! גנ' י. לוטון קולינס
- 54 ממצפה מה"ד: קליעה: תרגיל מיון או ספורט?
- 56 אימון הקצין בשירות חובה בכרימניה מיו"ר י' ק' ב' קרופורד
- 59 על המרחב (בעקבות מכתבים טקטיים) "משלם"
- 60 כמות "מערבות": לאופיו של החייל המקצועי הישראלי / האומנס סס
- "צבא-הרגלים" המודרני האחרון?
- 63 בעתונות הצבאית: מבצעי-הלילה: הפתעה וניידות בהגנה / ההגנה בלילה.
- 69 רשימות קצרות: לחיזיונות גורם התובלה במבצעים

סי ומה בחוברת

מדינת ישראל המחודשת חוקמה בחופזה, כשהזמן דחק, כשלא היתה עוד שעות להמתין. להבדיל אלף הבדלות — אף חוברת זו של „מערכות“, שנועדה להופיע לקראת חג חמש השנים להתחדשות עצמאותנו, מלאכת עריכתה והדפסתה נעשית תוך דוחק בלתי-רגיל בזמן. אי לכך נעדרים מתוכה מספר מדורים רגילים ולא נמצאה השעות לכמה שיפוצים ועיטורים רצויים. לא הובלט בחוברת — פרט לפקודת הרמטכ"ל ליום הזכרון לחללי מלחמת השחרור — הצד של ציון-במיוחד למועד זה ולתקופה העומדת מאחוריו. עצם תוכנה של החוברת, המשולב בעבודת-החמיד של שנים אלו בבניית צבא הגנה לישראל וטיפוחו — הוא המשמש ציון לתקופה ולציוויה.



עם הופעת מאמרו של האלוף י. רטנר בחוברת ע"ה של „מערכות“ (מחשבות לבטית



התכנון הצבאי) צוין ברשימות „מי ומה“ שבאותה חוברת כי עשוי עוד להופיע בעקבותיו מאמר נוסף בסוגית התכנון הצבאי. מאמרו של סגן-אלוף יהודה בך-דוד (אופיה של המלחמה החדשה ודרכי תכנון המדינה בעמ' 5) בא עתה — באיחור-זמן במקצת — לקיים את המבטח באותו ציון. מאמרו של סגן-אלוף י. בך-דוד עוסק בבחינה הרחבה והכוללת יותר של ענין התכנון — בתכנונה הכולל של מדינה, במסגרת תנאיה של מלחמה בת זמננו; אולם, לאחר הכל, אין זו אלא בחינה מסוימת של אותו ענין גופו, אשר טוב ומועיל לאנשי הצבא להכיר ולדעת כי אינה ניתנת להפרדה או להרחקה משאר גופי התכנון הצבאי, כי אם, אדרבא, עשויה היא להשפיע גם על אלה השפעה רבה במציאות. י. בך-דוד כבר פרסם בשעתו מעל דפי „מערכות“ את המאמר „האדם בקרב“ (בחוברת ס"א, עמ' 71). הקטע מדברי אלוף י. רטנר, המובא בעקבות המאמר הנ"ל, לקוח ממאמרו שב„מערכות“ חוברת ע"ה.

סידרה מקפת של מאמרים וסקירות על מעשי-מלחמה וחזיונות-מלחמה בא"י בתקופה

הקדומה עד לסיום תור הבית הראשון, מתפרסמת והולכת בחוברות של „מערכות“ מזה חשע שנים. חוברת י"ח-י"ט — מארס 1944 — כבר הכילה את פתיחת הסדרה: את מאמרו של ש. ייבין על „גיאוגרפיה ואסטרטגיה בחולדות ארץ-ישראל“ ואת זה של ד"ר ה. פולוצקי „מערכות מגידו וקדש“. בשנים האחרונות כמעט והושלמה הסדרה, מבחינת השתלשלות המאורעות בזמן והגיעה עד לימי פלישות הבבלים לארץ. נעשות עתה ההכנות להופעת מכלול פרקים אלה במסגרת של ספר, בהוצאת „מערכות“. שיקיף תקופת מלחמות ארוכה ומגוונות זו. ובינתיים — יש ומופיע הצורך בהשלמות. פירושים-מחדש והעמקה נוספת בניתוח. מאמרו של ש. ייבין „לתכסיסי המלחמה של הכנענים והחיתים“ בעמ' 14 (כיום — מנהל מחלקת העתיקות של מדינת ישראל) מעלה כמה מן ההערות המאוזנות ביותר לחזיונות צבאיים למרשת מסעי המצרים בא"י ובטוריה במאות השנים הסמוכות להופעת שבטי העברים בארץ. כמה מן הגורמים הטופוגרפיים המוזכרים אגב כך — עודם בחזקת נהונים צבאיים ריאליים אף כיום הזה. פרסומי של ש. ייבין עד כה כוללים גם את מאמרו על „כיבושי הארץ“.



לקח — לעולם לקח; ולא כל שכן לקחה של מדינה קטנה שעמדה במבחנים קשים ומנסה ללמוד מהם. בכך — עיקר תמציתה של סקירת סגן-אלוף י. בר על דמותו החדשה של חיל-הצבא הנורבגי (עמ' 21). סקירה זו — הנה השניה בשורה צפויה של סקירות ומאמרים על הנושא הכללי: „מלח צבאות קטנים“. מאמרו של י. בר עם הקמת „חיל-שריון בצבא השביצרי“ (חוב ע"ו) הוא הראשון בסדרה זו.



גנרל בלג, וקצין גרמני עלומ-שם המפרסם את דבריו בירחון-קצינים שביצרי — אלה משתתפי של „סימפוזיון“ קטן בסוגית הגנה-בלילה הניתן במדור „בעתונות-הצבאית“ שבחוברת זו בעמ' 63. הנושא „פעולות לילה“ כבר שימש לא פעם ציר לבירורים והצגת בעיות מעל דפי „מערכות“ (כך בחוברות — ג"ז: „פרקי לילה“; ונ"ט: „להימת לילה“ מאת סרן ג. פלד). הצד המיוחד — והמענין-במיוחד — לנו במאמרים המוגשים עתה — הוא, שהדברים מסביב בעיקרם על בעית ההגנה בחנאי לילה.